

Kanické listy

1/2023 březen

POHÁDKOVÝ LES
20. května 2023

Vážení a milí čtenáři,

stalo se už téměř tradicí, že s dalším ročníkem Kanických listů (v pořadí již šestým) přicházíme v redakci s novinkami. Někdy jsou větší, jindy drobné, téměř neznatelné. Snažíme se tak pro vás udělat zpravodaj atraktivnější, a tím se přiblížit dalším skupinám čtenářů. Tentokrát jsme se rozhodli zacílit na nejmladší generaci Kaničáků – na děti. Rubrika zpráv ze školy a školky byla pozměněna. Příspěvky pro vás nyní připravují a píšou přímo školáci. Jsem za tuto spolupráci moc ráda a věřím, že ze změny budete mít radost i vy a zejména vaše děti.

Další novinkou, kterou ale navenek nezaznamenáte, je obměna ve složení redakčního týmu. Někteří z důvodu časové vytíženosti s prací v zastupitelstvu obce skončili, jiní čerství přicházejí. Objevil se mezi námi i jeden školák! A v souvislosti s tím nám pravděpodobně klesl věkový průměr ☺ Všechny nové redaktory tímto ještě jednou oficiálně vítám a těším se na další společná vydařená čísla. Ještě si neodpustím zmínit, že naše redakce je v rámci ČR celkem raritou. Většinou je tvorba obecních periodik práce vyčerpávající a nevděčná. Dělá se automaticky a protože „by se to dělat mělo“. Zpravodaj dává dohromady jeden člověk, max. dva až tři lidé (často jimi jsou starostka či starosta, místostarostka či místostarosta, zaměstnanci obecního úřadu). Náš tým oproti standardu čítá asi deset lidí různého věku, pohlaví, zaměstnání, zájmů... Tím jsme schopni zajistit pestrost příspěvků a také se úplně nevyčerpat ☺ Velice si toho vážím a věřím, že naše práce přináší radost i vám, čtenářům.

A teď už k tomu, co vás čeká uvnitř listů. Uplynulý rok se nesl ve znamení velké rekonstrukce železniční trati

Brno – Česká Třebová. Změny v dopravě se dotkly téměř každého z nás. Nemůžeme si tedy odpustit tuto akci vynechat. Rozhodli jsme se přistoupit k tématu komplexněji a zmapovat mj. i historii výstavby této důležité trati a brněnského nádraží. Měli jste tušení, že před 100 lety existovaly plány na zřízení ještě dalších tří železnic vedoucích nedaleko Kanic? Už jste se byli s dětmi podívat v Obřanech na mašinky postavené pro jejich zábavu? Pokud je alespoň jedna vaše odpověď záporná, vydejte se objevovat neznámé na našich stránkách!

V dalších rubrikách se jako vždy dozvíte, co se kde událo a kam se můžete s přicházejícím jarem vydat – třeba na výlet za bledulemi a zapátrat tak po stopách jednoho z ambiciózních neuskutečněných železničních projektů. Příspěvek z farnosti vás možná podnítí k postnímu rozjímání. Přišel vám loňský rok opět teplý a suchý? Prověřte si, jaká byla realita v Meteookénku. Nabídka čísla je znovu pestrá a každý si přijde na své.

S přicházejícím jarem vám přeji krásné a optimistické dny.

za redakci Kristina Dostálová Makovská

Obsah čísla

Slovo starostky	3	Kultura	17
Zprávy kanického zastupitelstva	4	Z farnosti	20
Aktuálně	5	Hasiči	21
Napsali nám... ..	5	Sport v obci	22
Společenská kronika	6	Rozhovor aneb žijeme tu společně	25
Téma – železniční doprava	8	Kam na výlet	28
Zprávičky z MŠ a ZŠ	16	Meteookénko	31

Slovo starostky

Drazí sousedé, milí čtenáři,
máme tu další rok a s ním i další ročník Kanických listů. Redakční rada se mírně obměnila, přibyli noví redaktoři a přispěvatelé a já bych zde chtěla všem poděkovat za obětavost a práci a popřát mnoho radosti a energie, které je při tvorbě každého čísla tolik potřeba. Dále jim přeji mnoho zajímavých témat, a především mnoho spokojených čtenářů!

Jedním z témat, které osobně vnitřně často řeším, je způsob, jakým je zacházeno s informacemi a jakou sílu a moc informace v běžném životě mají. Z pohledu mikrosvětla naší obce by se směle dalo říci, že v jejím čele stojí starostka „bořitelka“. Alespoň to tak vyplývá ze zpráv, které se obcí občas šíří: starostka bude bourat obecní úřad, starostka zbourá zdravotní středisko, starostka (potažmo noví zastupitelé) zavře hostinec, starostka nechá zbourat tělocvičnu... Ráda bych všechny ujistila, že nic z výše uvedeného se nezakládá na pravdě, nic podobného se nechystá a nehrozí a ani mi nedává smysl. Všichni víme, že zmíněné budovy se nacházejí ve špatném stavu a určitě si zaslouží pozornost. Jejich oprava nebo úprava je ovšem běh na velmi dlouhou trať a musí být výsledkem vzájemné diskuze odborníků, zastupitelů obce a veřejnosti. Možná jste si všimli, že se obec snaží s občany komunikovat intenzivněji než v minulosti. Kromě zákonem daných veřejných zastupitelstev tak činíme třeba formou informačních materiálů zveřejňovaných na webových stránkách

obce a na nástěnkách. A pro případ dotazů, pochybností nebo podnětů jsou vám dveře obecního úřadu otevřeny.

Těším se ze spolupráce, jejímž výsledkem je nejen viditelná změna, jako například zahájení procesu přeměny návsi, postupné úpravy dětských hřišť nebo vybudování akustické stěny ve školní jídelně, ale rovněž ty méně patrné. Členům volební komise a pracovním obecního úřadu patří dík za vzorně zorganizované první a druhé kolo prezidentských voleb, dětem a pedagogům ZŠ Kanice děkuji za nasazení a kreativitu při zpracovávání projektů na téma proměny školního hřiště, anonymnímu dárci potom za poskytnutí výpočetní techniky, kterou jsem mohla předat rodinám, jež se ocitly ve složité životní situaci. Čelíme a budeme čelit mnohým výzvám, ale věřím, že společně a za předpokladu konstruktivní diskuze se dopracujeme výsledku, který bude znamenat zkvalitnění života v naší obci.

Přeji vám vše dobré!

Hana Rakšány Dvořáková

Pranostiky od dubna do června

Karel Hynšt

Březnový sníh zaorati jest, jako když pohnojí.

Na svatého Františka déšť – neurodí se brambory. (9. březen)

Jaké je počasí na svatého Ruperta, takové bude v červenci. (27. březen)

Mokrý duben a máj chladný – k sýpkám, senu přístup žádný.

Na svatého Lva papeže, travičky se už nařeže. (9. duben)

Když na Vojtěcha prší, nebude ovoce. (23. duben)

Mnoho chroustů v máji – dobrý rok.

Kdo se v máji ožení, přivodí si soužení.

Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta. (12. květen)

Hodně pavučin v přírodě věští trvalé, hezké počasí červnové.

Vážení občané, opět Vám přinášíme výběr některých důležitých usnesení zastupitelstva obce (ZO) za předešlé měsíce. Všechna usnesení ZO včetně dalších podrobností naleznete v zápisech ze zasedání zastupitelstva obce zveřejňovaných na webových stránkách zde: [Obec Kanice | Zápisy a usnesení](#)

Usnesení číslo 9/1/2022:

ZO schválilo vydání změny č. 1 územního plánu obce Kanice.

Usnesení číslo 9/2/2022:

ZO schválilo smlouvu s Jihomoravským krajem o právu provést stavbu na pozemku p.č. 488/1 v k.ú. Kanice.

Usnesení číslo 9/3/2022:

ZO schválilo pronájem kluzišť v Řícmanicích pro občany Kanic v sezoně 2022/2023.

Usnesení číslo 9/4/2022:

ZO schválilo záměr obce Kanice vypůjčit část pozemku p.č. 306 v k.ú. Kanice o velikosti 2,04 m² subjektu Zásilkovna s.r.o. pro umístění většího Z-BOXu.

Usnesení číslo 9/5/2022:

ZO schválilo poskytnutí příspěvku 20 000 Kč z rozpočtu obce na činnost spolku TJ Sokol Kanice.

Usnesení číslo 10/2/2022:

ZO schválilo rozpočet obce pro rok 2023.

Usnesení číslo 10/3/2022:

ZO schválilo střednědobý rozpočtový výhled obce Kanice pro roky 2024 a 2025.

Usnesení číslo 10/4/2022:

ZO schválilo obecně závaznou vyhlášku obce Kanice o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

Usnesení číslo 10/6/2022:

ZO schválilo nájemní smlouvu na pronájem obecní nemovitosti č.p. 22 (Zvonička).

Usnesení číslo 10/7/2022:

ZO schválilo dodatek č. 1 ke smlouvě pro umístění Z-BOXu a spolupráci při jeho provozování s firmou Zásilkovna s.r.o.

Usnesení číslo 10/8/2022:

ZO schválilo žádost o dotaci z programu Veřejné informační služby knihoven (VISK 3) na zpřístupnění a půjčování e-knih v obecní knihovně.

Usnesení číslo 10/10/2022:

ZO schválilo program podpory občanů zasažených energetickou krizí pro rok 2023.

Usnesení číslo 1/1/2023:

ZO schválilo změnu výkonu funkce místostarosty z neuvolněného na uvolněného.

Usnesení číslo 1/4/2023:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z Operačního programu Životní prostředí na pořízení kompostérů pro předcházení vzniku komunálních odpadů.

Usnesení číslo 1/5/2023:

ZO projednalo podnět občanů na řešení stavu tělocvičny v ZŠ Kanice.

Usnesení číslo 2/2/2023:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z dotačního programu Jihomoravského kraje (JMK) s názvem Podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí Jihomoravského kraje pro rok 2023.

Usnesení číslo 2/3/2023:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z dotačního programu JMK s názvem Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje pro rok 2023, dotační titul číslo 1 – Výstavba, obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti.

Usnesení číslo 2/4/2023:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z dotačního programu JMK kraje s názvem Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje pro rok 2023, dotační titul číslo 5 – Obecní knihovny.

Usnesení číslo 2/5/2023:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu na prodloužení chodníku k autobusové zastávce Kanice, koupaliště.

Usnesení číslo 2/6/2023:

ZO schválilo cenovou nabídku ve výši 176 055 Kč vč. DPH od společnosti BLACKBACK s.r.o. na zhotovení variantní studie stavby sanace a oprava tělocvičny ZŠ Kanice včetně zázemí.

Usnesení číslo 2/7/2023:

ZO schválilo podání žádosti o neinvestiční dotaci v rámci soutěže „Obec přátelská rodině a seniorům 2023“ na částečné vybavení společenské místnosti na obecním úřadě.

Usnesení číslo 2/8/2023:

ZO schválilo zapojení obce Kanice do programu Nadace Via a České spořitelny „Dokážeme víc“ s projektem „Komunitní restart“ na vybavení společenské místnosti na obecním úřadě.

Usnesení číslo 2/9/2023:

ZO schválilo poskytnutí příspěvku ve výši 15 000 Kč z rozpočtu obce na činnost spolku Český svaz včelařů, z.s., ZO Bílovice n. Sv., a to na činnost zaměřenou na dobrý zdravotní stav včelstev s důrazem na udržení včel v krajině.

Usnesení číslo 2/10/2023:

ZO schválilo poskytnutí příspěvku ve výši 50 000 Kč z rozpočtu obce na činnost Římskokatolické farnosti Babice n. Sv., a to na činnost farnosti v roce 2023.

Nové umístění nádob na tříděný odpad a úprava návsi

V únoru započaly předběžné úpravy návsi v okolí obchodu. S tím souvisí i drobná změna umístění kontejnerů na tříděný odpad. Nově přibyl sběrný místo u křižovatky na Křtinsko. Taktéž je na návsi k dispozici větší Z-BOX a nová plakátovací plocha na zdi obchodu.

Napsali nám...

O umění být (dobrým) sousedem

Přemýšlela jsem, proč se často obecně odsuzují lidé, kteří se přistěhovali z města na vesnici a snaží se tam realizovat svůj sen o domečku v klidném prostředí. Dobře, klasické „neumějí ani pozdravit“ se mi zdá jaksi nedostatečné.

V úvahách jsem došla až ke skutečnosti, že tito lidé většinou pocházejí z bytů s vysokou fluktuací sousedů. Nevyrůstali v klasickém sousedství, a tudíž neznají dlouhodobé, někdy až doživotní sousedské vztahy. A jak je známo, neznalost budí strach. Strach z intimity sousedského soužití, z poskytnutí pomoci, ale i z jejího přijetí.

Žila jsem dlouhá léta v rodinných domech v zahraničí a zažila jsem různé formy sousedských vztahů. Od těch vřelých až po ty vyložené diktátorské. Avšak tyto byly vždy spojeny s nevyhnutelnou vazbou jednoho na druhého a s důvěrným vzájemným poznáním. Existují nepsaná pravidla, která platí všude na světě, která se ovšem nemůžete naučit, pokud s nimi nevrůstáte a nejsou vám kladena za vzor. Možná by stálo za to zamyslet se nad tím, zda bychom nemohli trochu vylepšit svůj obraz souseda změnou myšlení a chování.

Joruna Walther

Zprvé je nutné si uvědomit, že s našimi sousedy budeme možná žít hodně dlouho. Stojí tedy za to vynaložit trochu úsilí. Třeba je (nebo jejich děti) pozvat dál, popovídat si a nebát se trochu otevřít své soukromí – stejně je souseď více či méně zná. Chápu argument, že jste celý den v práci a o víkendech se věnujete rodině, ale až jednou budete v důchodu a nebudete tak mobilní, tak se vám tato investice do místních přátel možná vrátí.

Dále se my Češi ještě pořád musíme hodně učit toleranci. Je to sice naše vytoužená zahrádka a samozřejmě bude dokonalá, protože je nová, ale stojí nám opravdu za to, abychom se začali se sousedem přít o vysazování keřů, přerůstající zeleni, pobíhající psech a o káležících kočkách? Nakonec to byl v mém životě právě souseď, který zachránil starou paní s mrtvicí ležící na zahradě, který dovezl mladého muže s uříznutým prstem na pohotovost, který vypnul hořící sporák pomocí náhradního klíče nebo který nám první přišel projevit soustrast, když mi náhle umřel nevlastní otec na infarkt.

Nepodceňujme tedy tyto vztahy – určitě se nám všem bude spolu lépe žít.

Vážení spoluobčané, v této nové rubrice bychom vás rádi každoročně informovali o vývoji počtu obyvatel a jejich věkové skladby. Přivítáme také nově narozené a vzpomeneme na ty, kteří nás během roku opustili.

Počet obyvatel v Kanicích činil ke dni 31. prosince 2022 **1 102**, z toho je k pobytu přihlášených **44** cizinců, bez nich tedy **1 058**. Průměrný věk obyvatele Kanic je **37,6** roků – celostátní průměr je vyšší (42,8 roků v roce 2021, rok 2022 ještě nebyl zveřejněn).

Do této kategorie patří také další statistická čísla – rozdělení obyvatel podle věku a pohlaví (bez cizinců):

- děti do 15 let je z celkového počtu 253, tj. 23,9% - z toho dívky 129, chlapci 124
- „dětí“ v rozmezí 15-18 let je 36, tj. 3,4% - z toho dívky 20, chlapci 16
- dospělých je z celkového počtu 769, tj. 72,7% - z toho ženy 384, muži 385

Zajímavé jsou také tyto informace:

- během roku 2022 se z Kanic odstěhovalo 20 občanů
- během roku 2022 se do Kanic přistěhovalo 26 občanů (bez cizinců)
- během roku 2022 změnilo adresu v rámci obce 11 občanů

Vítání občánků 2022, foto: J. Krs

V roce 2022 se narodilo deset dětí s trvalým bydlištěm v Kanicích:

- 20. ledna Jakub Bednařík
- 9. února Matěj Mazánek
- 23. února Veronika Kovářová
- 14. dubna Klára Varcholová
- 15. května Evelína Joja
- 4. června Tereza Trávníčková
- 20. června Janek Dostál
- 3. července Radim Woš
- 30. srpna Anna Motlíčková
- 2. září Adéla Kučerová

Noví občánci byli slavnostně přivítáni obcí dne 10. prosince v hale základní školy a zapsáni do kanické knihy narozených. Přejeme jim i jejich rodičům zdraví, hodně radostných a společně strávených chvil, šťastné dětství a hodně úspěchů v životě.

Bohužel v životě nejsou jen chvíle hezké, ale také smutné. Vzpomeňme tedy na ty, kteří nás během roku 2022 opustili. Jsou to:

- Rudolf Řimsa
- Ludmila Kutalová
- Stanislava Křivonožková
- František Hloušek
- Bohuslav Drahovzal
- Drahomíra Ševčíková
- Stanislav Kupčík
- Miroslav Štykar
- Zdeněk Machala
- Ludmila Kubicová

Vážení pozůstalí, přijměte i od nás, kanických občanů, upřímnou soustrast nad ztrátou vašich nejbližších.

Víte, že...?

O čem se píše okolo...

Karel Horáček

V **Bílavickém zpravodaji** vychází zajímavý soubor článků o bílavických vilách. Ve vydání **4/2022** konkrétně o vilách v Anenském údolí. V tomto vydání je také vzpomínka na významného bílavického rodáka, kněze Jana Rybáře.

Bílavický zpravodaj [online]. 2022, č. 4 [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: <https://www.bilovicens.cz/sites/default/files/files/zpravodaj/bz-4-2022-web.pdf>

Kdo neví, co jsou to „šlitážky“, může se poučit v **zimním čísle babického zpravodaje**, kde je vzpomínání na oslavu poválečného silvestra babické omladiny v pronajaté hospodě na Lhotkách v roce 1946.

Babice: Zpravodaj obce Babice nad Svitavou [online]. 2022, 33(4) [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: https://www.babice-nad-svitavou.cz/e_download.php?file=data/editor/119cs_62.pdf&original=WEB%20Dvojstrany_Zima%202022.pdf

V **Ochozském zpravodaji 4/2022** je rozhovor s členkou místního divadelního spolku a kanickou rodačkou Zinou. Sehrála jednu z nepřehlédnutelných rolí ve hře „Na vlnách“. Kdo představení neviděl, bude mít šanci to dohnat ještě na jaře.

Ochozský zpravodaj [online]. 2022, 27(4) [cit. 7.3.2023].

Dostupné z: https://www.ochozbrna.cz/assets/File.ashx?id_org=10943&id_dokumenty=6625

V **Řícmanickém zpravodaji 4/2022** jsou zprávy o činnosti místních spolků (drakiáda, soutěž ve vaření gulášů, soutěž odrážedel, koloběžek a kol „Jedu za Sokolem“).

Řícmanický Zpravodaj [online]. 2022, 25(4) [cit. 7.3.2023]. Dostupné z: <https://ricmanice.cz/formular/zpravodaj-4-2022.pdf>

Téma – železniční doprava

V prosinci loňského roku byly ukončeny opravy na úseku železniční trati mezi brněnským hlavním nádražím a Blanskem. Po roční pauze a cestování do Brna jen autobusem jsme se opět vrátili zpět k železnici. A to je tak trochu důvodem toho, proč je zrovna železnice nosným tématem těchto listů. Dozvíme se stručnou historií výstavby trati Brno – Česká Třebová. Podíváme se do historie budovy brněnského hlavního nádraží. Zamyslíme se nad tím, jaké by to asi bylo, kdyby se našim předkům podařilo dotáhnout k realizaci některé směle železniční plány a kousek nad Kanicemi by třeba jezdil vlak z Líšně do Jedovnic. A ve finále bude na toto téma i čtenářská soutěž. A také článek o dětské zahradní železnici, kterou má na své předzahrádce na nábřeží v Obřanech již od roku 1988 „tvůrce – důchodce“ pan Kovář...

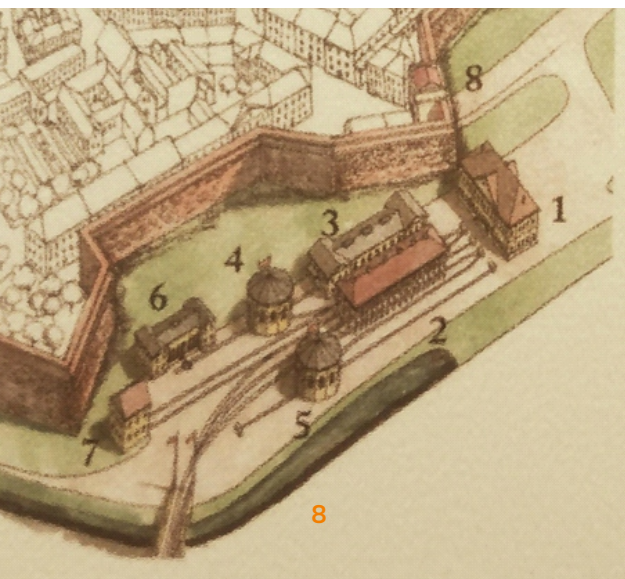
Železniční trať Brno – Česká Třebová

Karel Horáček

Železniční trať Brno – Česká Třebová je součástí prvního železničního koridoru a patří k nejstarším v ČR. Většinu své délky vede údolím řeky Svitavy. Byla první drahou v českém království, kvůli které bylo nutno budovat násypy, záruby, tunely a množství mostů přes řeku. Koryto řeky muselo být upravováno a někdy překládáno. Délka trati je 91 km, má dvě koleje a byla zprovozněna v roce 1849. Její historie se začala psát v roce 1841, kdy vrchní inženýr F. Boháč předložil Generálnímu ředitelství státních drah (GŘSD) ve Vídni předběžný návrh trasy. Výstavba trati podle projektu H. von Francesconiho (stál v čele GŘSD) byla císařem schválena 21. června 1843. Výstavbu parostrojních železnic na počátku 40. let zahájila společnost Severní dráha císaře Ferdinanda (KFNB), za níž stál zejména vídeňský bankéř S. M. Rothschild.

Do Brna ale přijel první vlak dříve, 7. července 1839, a to po nové trati z Břeclavi, součásti Ferdinandovy dráhy Vídeň–Brno (trať Vídeň–Břeclav byla uvedena do provozu o měsíc dříve 6. června 1839). V roce 1841 pak byla zprovozněna trať Břeclav–Olomouc, která pokračovala do Prahy (uvedena do provozu 1845). Součástí plánu hlavní trasy Břeclav–Olomouc–Praha byla i „naše“ spojovací trať (zkratka) mezi stanicemi Brno a Česká Třebová.

Co se týká trasy Brno – Česká Třebová byly ve hře původně dvě varianty. Ta nerealizovaná, západní, byla plánovaná cca v trase dnešní silnice I/43. Při výběru vítězné trasy sehrál rozhodující roli kníže H. K. E. Salm, který jako majitel blanenských železáren velmi stál o to, aby dráha vedla jeho panstvím. Zasloužil se také o umístění blanenského nádraží mimo město – poskytl zdarma pozemky, a tím získal výhodnější napojení vlečky ze svých továren.

Poloha prvního brněnského nádraží z roku 1839

- 1 – výpravní budova
- 3 – skladiště
- 4, 5 – lokomotivní a vozová točna
- 7 – výtopna
- 8 – Ferdinandova brána (ústí dnešní Masarykovy ulice)

Vedením stavby byl pověřen F. Boháč. Výstavba trati byla stavebně rozdělena na čtyři úseky. Město Brno, Brno–Blansko, Blansko–Březová, Březová – Česká Třebová. Tři úseky získala stavební společnost bratří Kleinů, druhý úsek přes Moravské Švájcary pak firma F. Tallachiniho se zkušenostmi se stavbami tunelů. Budovy kolem trati stavěly firmy bratří Kleinů a dále A. Kunert z Opavy a T. Dietrich z Těšína. Stavbu všech budov řídil inženýr A. Jüdling.

Příchod italských dělníků přinesl na řadu let do území mezi Brnem a Blanskem „novou kulturu“ a vzruch. Tito cizinci podle pamětí a kronik uplatňovali svůj temperament. Nejen při práci na dráze, ale i při místních zábavách a tancovačkách. Ihned tahali nože a neváhali je použít. Nositelé italských jmen v okolí jsou často potomky těchto dělníků, kteří zde po skončení výstavby tratě zůstali natrvalo.

Na stavbě se pracovalo vždy od jara do podzimu. Počet dělníků se pohyboval okolo 3 000. Většina jich sem přišla z práce na již dokončených částí tratí na severní Moravě, část dělníků se rekrutovala z místních. Na ražbě tunelů sem byli povoláni také Němci a čeští havíři. Provádění kamenických prací a řízení stavby na trase Maloměřice–Blansko zajišťovalo přes 200 italských kameníků. Při stavbě dráhy zemřelo 22 dělníků a stovky dalších byly zmrzačeny.

Trať byla původně plánovaná k otevření v roce 1846. Tento termín byl ale nastaven s ohledem na složitost a náročnost stavby zcela nereálně. Výstavbu provázelo mnoho problémů. Muselo se poměrně složitě upravovat čerstvě postavené nové vlakové nádraží v Brně, které s touto tratí nepočítalo (bylo dokončené v roce 1839) a ke zpoždění přispěla i revoluce v roce 1848. Nakonec vyjel první vlak v led-

nu 1849 a s ohledem na politickou situaci bez protokolů a oficiálně jen za účasti obyčejných zvědavých lidí z okolí. Kroniky vypráví, jak staří lidé při pohledu na kouřící mašiny padali na kolena a modlili se před tímto „ďáblem“.

V roce 1861 byla trať vybavena Morseovým telegrafem, od roku 1862 začaly jezdit rychlíky. Od roku 1866 bylo na všech stanovištích dokončené zvonkové dorozumívací zařízení. V roce 1911 bylo dokončené zabezpečovací zařízení. Po vzniku ČR se trať stala součástí železniční tepny Praha–Brno–Bratislava. V roce 1936 po ní poprvé projel motorový vlak „Slovenská Strela“ vyrobený v Tatrě Kopřivnice.

Po válce v roce 1945 byla trať značně poškozena, znovu se muselo stavět sedm mostů. V 80. letech byly sneseny dva tunely a nahrazeny zářezem. Po roce 1989 bylo rozhodnuto modernizovat tranzitní koridor Berlín–Viedeň, jehož součástí je i trasa Brno – Česká Třebová. Práce zde začaly v roce 1996. Opravovaly se všechny mosty, vyměněn byl spodek i kolejový svršek včetně kolejí. Všechna nádraží byla přestavěna a vybavena modernějším zabezpečovacím zařízením. Celá trať byla nově elektrifikována. Dne 9. prosince 1998 byla trať slavnostně otevřena a jednalo se o nejmodernější úsek v celé síti Českých drah. Od 1. září 2021 probíhala opět rekonstrukce, a to koridoru v úseku Blansko–Brno. V délce 7 km se upravil železniční svršek a proběhla sanace železničního spodku. Upravily se bezbariérové přístupy, podchody, přestavělo se nádraží v Adamově, opravily lávky, doplnily se mosty a protihlukové stěny. U pěti tunelů proběhla sanace, která má zabránit průsakům vody. Práce obnášely více než roční úplnou vlakovou výluku.

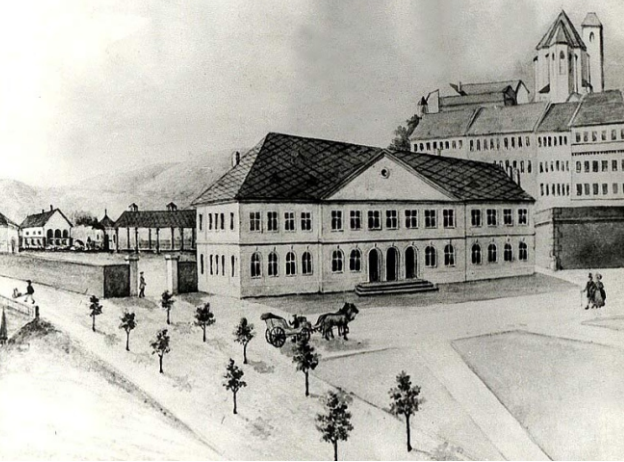
Brněnské hlavní nádraží

Karel Horáček

Od prosince 2022 do Brna opět jezdíme vlakem. Většina z nás vystupuje a prochází brněnským hlavním nádražím. Je to komplex budov, který má více než 185letou historii. Brněnské nádraží bylo spolu s břevlavským jedním z prvních ve střední Evropě. V letech 1839–48 bylo koncovou stanicí KFNB. Nádraží vždycky bylo (a stále je) jednou z nejnavštěvovanějších budov v Brně. Je předmětem zájmu mnoha malířů a fotografů. Jejich díla lze nalézt v Archivu města Brna.

V roce 1837 rozhoduje brněnské zastupitelstvo, kde má stát první brněnské nádraží. Jižní poloha u řeky

Svatky (v místech dnešních ulic Trnitá, Dornych, Mlýnská) nebyla doporučena kvůli blízkosti řeky

Tomu ani neuvěříte, ale takhle to vypadalo v Brně v době, kdy tam začaly jezdit první vlaky z Vídně.

Brněnské nádraží v roce 1839. Společně s brněnským nádražím byl vybudován i viadukt, po kterém vlaky do Brna přijížděly z Vídně. A přijíždějí dodnes. Tato stavba se stala jednou z dominant Brna. Z ní dnes můžeme spatřit pouze nepatrný zlomek. Při rozšiřování nádraží na konci 19. stol. byla většina oblouků ukryta do mohutného náspu. Ze 72 oblouků jsou dnes viditelné pouze tři navazující na most přes řeku Svratku.

i daňovým výnosům, které by nešly do pokladny města. A také kvůli krásné Offermannově zahradě. Proto se první brněnské nádraží postavilo u ústí Masarykovy ulice. První výpravní budova stála kolmo na koleje. Zde byla konečná. Pak se ale vše rychle otočilo...

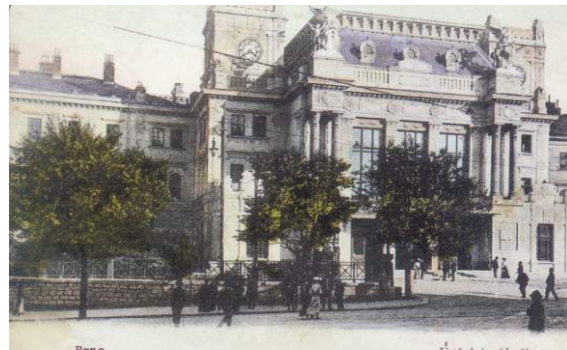
Budova původního nádraží byla v roce 1839 postavena v empírovém stylu. Nádraží sloužilo jen tři roky. Při zahájení stavby trati Brno – Česká Třebová bylo v roce 1843 zbouráno. Před zprovozněním trasy Brno – Česká Třebová se v roce 1848 otevřelo nové nádraží dle projektu stavební firmy S. Schweitzera a projektanta J. Turby. Nádraží bylo společné pro oba provozovatele drah – KFNB i Státní severní dráhu. Stavba byla zrcadlová. Každý z provozovatelů měl svou administrativní budovu.

Prostřední část s věží a hodinami byla společná. Součástí nádraží byla tzv. Myší díra. Tu si jako spojení s Dornychem dalo do podmínek stavby město Brno. Byla to jedna z prvních stanic, která měla v roce 1848 plynové osvětlení.

Okolo roku 1880 přestalo zázemí nádraží kapacitně vyhovovat. V roce 1899 se začalo u Státních drah projektovat. Došlo ke komplexní přestavbě. Stavební část vedl F. Uhl a architektonickou J. Oehm. Střední část byla vybourána a uvolnila místo monumentálnímu vestibulu. Osmice štíhlých sloupů jakoby nadzvedává kladí nesoucí strop ve tvaru baldachýnu. V 50. letech 20. stol. byla komplexnost secesního dekoru narušena sgrafity s dělnicko-rolnickými motivy, sejmuta byla až při rekonstrukci budovy v 80. letech.

Nádražní ulice, budova Severní dráhy, kolem 1900 / Bahnring, Nordbahnhof, um 199 / Station Street, the Building of the Northern Railway, about 1900

Brno Ústřední nádraží
Nádražní ulice, průčelí nádražní budovy, 1916 / Bahnring, Bahnhofgebäude, 1916 / Station Street, the Front of the Station Building, 1916

Prostory pro cestující byly zdobeny štukovou omítkou se secesními vzory. Na západní straně byla postavena budova pošty. Byl zrušený krytý perón na viaduktu u ulice Křenová, nahradilo jej prodloužené nástupiště až k nové poštovní budově. Z exteriéru sjednotila všechny budovy nová fasáda provedená v dekorativním secesním slohu. Doplněná byla trojice alegorických sousoší (sláva, pokrok, železnice). Obdélníkový objekt zastřešuje mansardová střecha se třemi okny z uliční i kolejové strany. Stavbu umocňovaly dvě hodinové věže. Stavbu realizoval a roku 1904 předal vídeňský rodák a pozdější brněnský dvorní stavitel J. Nebehosteny (od r. 1883 trvale v Brně, mj. provádějící architekt a stavitel Městského divadla).

Dnes je budova hlavního nádraží památkově chráněná a v majetku Českých drah. Ostatní nádraží v ČR (kromě hlavního nádraží v Praze) převzala roku

2016 Správa železniční dopravní cesty. Dráhy uzavřely v roce 2008 nájemní smlouvu na 40 let s „Brno new station development“. Od té doby se připravovala rekonstrukce. Roku 2016 byly repasované původní litinové sloupky nástupišť, některé byly nahrazené. V minulých letech byla opravena levá část nádraží. V současné době se připravuje rekonstrukce hlavního podchodu a pravé části nádraží.

Většina lidí spěchá. Tisíckrát tudy projde a nevidí. Zkuste se, až půjdete příště do práce, rozhlédnout. Oprostěte se od okolního ruchu a potulujících se bezdomovců. Podívejte se na krásné zdobné detaily fasády, na skvostný secesní interiér vestibulu, na sochy na střechě, na detaily zábradlí a litinových sloupů. Na věžičku s hodinovým strojem. Hned se vám bude začínat den lépe.

Líšeňské vlakové nádraží a neuskutečněné železniční projekty v okolí

Karel Horáček

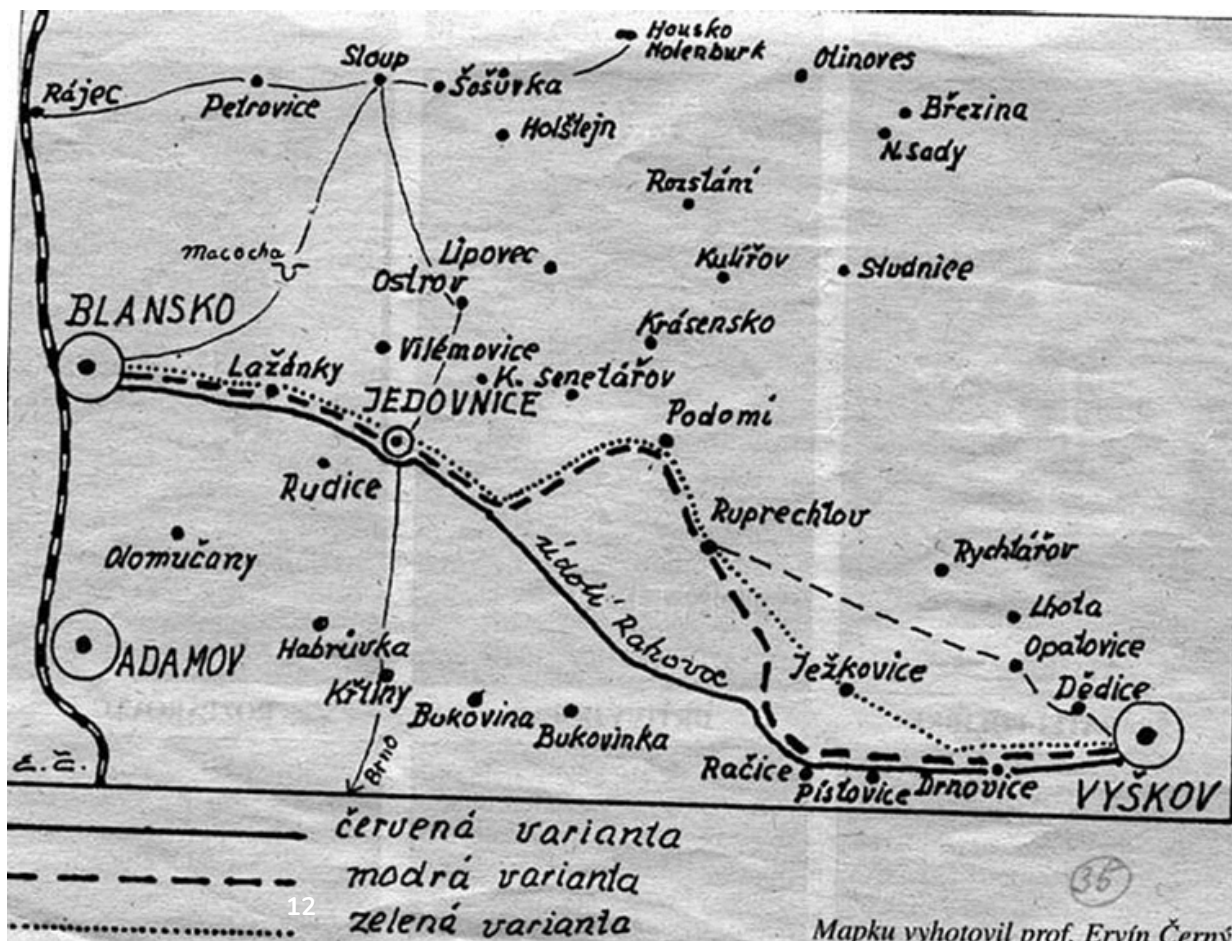
(1) Rakovecký pacifik (Blansko–Vyškov); (2) trať Líšeň–Křtiny–Jedovnice; (3) úzkorozchodná dráha Adamov–Křtiny

Motto: „Že tam, kde není splavných řek, jsou železné dráhy tepnami života národohospodářského jest všeobecně známo. I okres vyškovský a s ním sousedící okres blanenský začínají tuto pravdu uznávati, a tak se stalo, že stojíme před rozřešením veledůležitě otázky zřízení lokální dráhy z Blanska do Vyškova.“
Vyškovské noviny 1899

Když se vydáte autem přes starou Líšeň a před ulicí Holzovou odbočíte vpravo, přejedete přes železniční koleje. Už málokdo ví, že je tu pozůstatek železniční trati, která kdysi končila na **líšeňském vlakovém nádraží**. Dnes slouží budova bývalého nádraží jako depozitář Technického muzea v Brně. Jednokolejná trať byla zprovozněna 16. července 1905. Spojovala Černovice a Líšeň, byla dlouhá 6,7 km (převýšení 108m), cesta trvala 16–23 min. dle směru jízdy. Provoz na trati mezi Stránskou skálou a Lišín byl

ukončen v roce 1964 z důvodu špatného technického stavu. Od roku 1995 do roku 2016 byla trať kulturní památkou. Památkou výjimečnou. Jedinou kulturní památkou, která byla rozkradena zloději kovů.

Vraťme se znovu na začátek 20. stol. Nechybělo mnoho a v našem okolí mohlo být všechno jinak. Na stole ležely projekty na prodloužení železniční trasy z Líšně do Moravského krasu. V Jedovnicích byla vyprojektovaná křižovatka s železniční tratí

Blansko–Vyškov. V Rakoveckém údolí ještě dnes někde najdete torza betonových vytyčovacích sloupků.

K záměru vybudovat železniční lokální dráhu Blansko–Vyškov dochází koncem 19. stol. za tehdejšího Rakouska-Uherska. V té době se řešil i projekt prodloužení železniční trasy z Líšně do Sloupu, který prosazovali lidé se zájmy o využití severní části Moravského krasu. Zájem o zbudování jednokolejné lokální dráhy Blansko–Vyškov měla zase skupina blanenských průmyslníků, jejichž závody v Blansku a okolí by tak získaly přímé spojení s průmyslovou oblastí severovýchodní Moravy. Oba projekty spolu souvisely, ale zároveň si těžce konkurovaly, což bylo vedle I. sv. války a protichůdných požadavků dotčených obcí jedním z hlavních důvodů, proč se ani

jeden projekt nezrealizoval.

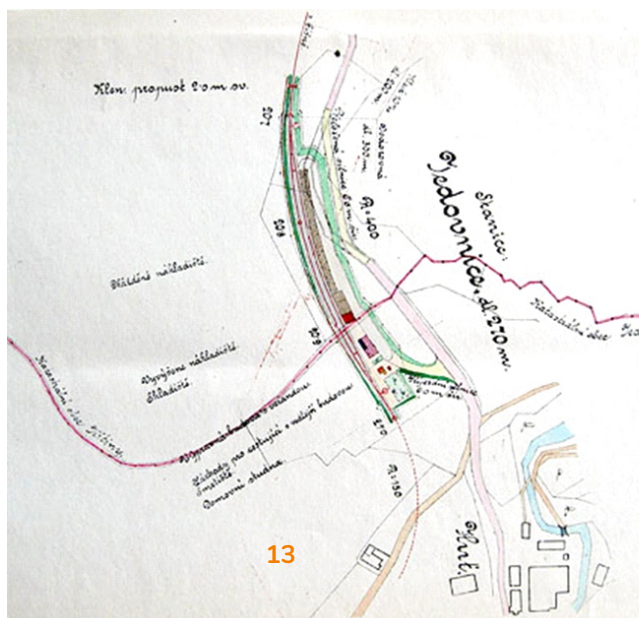
Po válce pak projekt zapadl. Důvodem byl silný rozvoj automobilové dopravy. Snahy o realizaci pak byly ještě během II. sv. války, ale naštěstí zůstalo jen u nich. Jen těžko si lze představit dopady případné realizace projektu železnice v Rakoveckém údolí. Chráněná oblast Rakovce není jen lokalitou ohrožených druhů fauny a flory, ale z vodohospodářského hlediska významným prameništěm a zásobárnou kvalitní pitné vody. Z pohledu současného trendu rušení lokálních tratí by nám tak zůstaly jen oči pro pláč. Posledními svědky projektu dráhy z Blanska do Vyškova jsou do země zapuštěné betonové sloupky, jimiž byla v tomto úseku vytyčena jednokolejná lokální dráha Blansko–Vyškov aneb Rakovecký pacifik.

Projekt železniční trati **Líšeň–Jedovnice** je z roku 1911. Trať měla zajistit přísun turistů do Moravského krasu a pozvednout hospodářskou situaci v přilehlých obcích. Ve zdůvodnění z technické zprávy projektu se můžeme mj. dočíst: „*proud návštěvníků Krasu moravského vzrůstá stále a dnes mají krajinné scenérie v končinách kolem Sloupu, Macochy, Jedovnic a Křtin kovový zvuk i v mezinárodním ruchu turistickém. Návštěva těchto zajímavých končin by byla dala četnější, kdyby jen poměry komunikační mezi Brnem, Křtinami a Jedovnicemi byly příznivější. Leč nejen turistika, hlavně potřeby obyvatelstva četných lidnatých obcí počínaje od Líšně až k Jedovnicím a odtud k Dražanské vysočině, vyžadují nutně lepšího spojení s hlavním městem země Moravské. Obyvatelstvo obcí ku připojené dráze obnáší okrouhle 25.000 duší. Rovněž bohatství, které příroda poskytuje, vyžaduje ke svému zužitkování nutně železnou dráhu...*“

Původní projekt předpokládal, že ke spojovacímu nádraží v Líšni bude přistavěna třetí kolej a od ní by nová trať odbočovala obloukem vlevo. Konečná stanice Jedovnice byla projektována v těsné blízkosti silnice asi 2 km před vlastní obcí. Délka projektované trati činila 21 km s nejvyšším bodem 465 m n. m. (převýšení 151 m). Stavba předpokládala jedno větš

přemostění údolí pobočného přítoku Křtinského potoka a po celé trati mělo vést telefonní vedení. Jedovnické nádraží bylo situováno tak, aby budova byla společná i pro dráhu Blansko–Vyškov. Další jednání zabrzдила I. sv. válka. Po jejím skončení byl projekt znovu oprášen. Probíhá řada dalších schůzí, sílí i protesty. A pak přišla II. sv. válka. Projekt elektrické trati z Líšně do Jedovnic ožil ještě po roce 1945 při úvahách o zřízení národního parku Moravský kras. Ani tentokrát nebyl realizován. Dopravu v této oblasti ovládly automobily a autobusy.

Plán stanice Jedovnice (Moravský zemský archiv Brno)

Začátkem 20. stol. začala těžba fosfátových hlín z jeskyní v Křtinském údolí. V souvislosti s tím se začalo uvažovat o vybudování úzkorozchodné dráhy **Adamov–Křtiny** podél Křtinského potoka. Dráha měla usnadnit odvoz vytěženého materiálu. Československá stavební společnost v Brně vypracovala na žádost lichtenštejnského panství projekt. V Lidových novinách ze 7. července 1920 se uvádí:

„Panství liechtensteinské zamýšlí postavit úzkokolejnou dráhu 760 mm rozchodu z Adamova do Josefova a přes Křtiny až do dolů hlinkových. Vypracování projektu bylo zadáno Čs. stavební společnosti s r. o. v Brně. Trasa je vedena většinou po silnici Josefským údolím a údolím ke Křtinám, jen v prudkých obloucích přechází do terénu, který bude nutno upravit odštěpením skály. Šířka pláně je jen 2 m, takže výstavba na vzhledu krajiny nebude a nemůže mít vůbec vlivu...“

Hlavními důvody, proč projekt nebyl zrealizován, byl nedostatek financí a dotěžení fosfátových hlín a z toho plynoucí ztráta zájmu ze strany panství.

Informační zdroje k článkům Železniční trať Brno – Česká Třebová, Brněnské hlavní nádraží, Líšeňské vlakové nádraží a neuskutečněné železniční projekty v okolí:

Wikipedie: Otevřená encyklopedie. Železniční trať Brno – Česká Třebová [online]. 10. 2. 2023 [cit. 9. 3. 2023].

Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezn%C4%8Dn%C3%AD_tra%C5%A5_Brno_%E2%80%93_%C4%8Cesk%C3%A1_T%C5%99ebov%C3%A1

Správným směrem. Železniční trať Brno – Česká Třebová [online]. 1. 3. 2022 [cit. 9. 3. 2023]. Dostupné z: <https://spravnym smerem.cz/Tema-%C5%BDelezn%C4%8Dn%C3%AD%20tra%C5%A5%20Brno%20%E2%80%93%20%C4%8Cesk%C3%A1-1%20T%C5%99ebov%C3%A1>

KREJCAR, Pavel. 1998. Stopadesát let trati Brno – Česká Třebová. Vlastivědné listy Boskovicka. 6(11), 5.

Českořebovský deník. Stosedmdesát let trati Česká Třebová – Brno [online]. [Cit. 9. 3. 2023].

Dostupné z: http://zpravodaj.probit.cz/2018/12_18web/170_LET_zeleznice_CT_BRNO.htm

SÝKORA, Milan a ŠUSTR, Milan. Moravské Švýcarsko na starých pohlednicích. Tváře (Průžová Jitka), 2018. 140 s. ISBN 978-80-906621-8-6.

ČERNÝ, Karel ed. Železniční trať Brno – Česká Třebová na starých pohlednicích. Tváře (Průžová Jitka), 2019. 144 s. ISBN 978-80-907294-7-6.

TKÁČOVÁ, Petra. Brněnské hlavní nádraží. Brno, 2010. Bakalářská práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta.

OneManBrnoBlog.cz. Historie železničního uzlu Brno [online]. 14. 3. 2016 [cit. 10. 3. 2023].

Dostupné z: <https://www.onemanbrnobl.org/historie-zeleznicniho-uzlu-brno/>

NOVÁK, Přemysl. Projektované prodloužení Líšeňské dráhy do Jedovnic. In: toulky-minulosti.cz [online]. 2012 [cit. 10. 3. 2023].

Dostupné z: <https://www.toulky-minulosti.cz/lisenska-draha/>

KOUDELKA, Milan. Nerealizovaná železniční trať do Moravského krasu. In: blansko.cz [online]. 8. 4. 2011 [cit. 10. 3. 2023].

Dostupné z: <https://www.blansko.cz/clanky/2011/04/herealizovana-zeleznici-trat-do-moravskeho-krasu>

Obrázky u článků pochází z výše uvedených zdrojů.

Soutěž pro příznivce stránek „Šotůš z Moravy“ a čtenáře Kanických listů:

Otázka 1: Při stavbě železnice vznikl pod Novým Hradem jeden betonový, dnes už neexistující artefakt, který se stal nadlouhou turistickou atrakcí. Na dobové pohlednici „Pozdrav z Moravského Švýcarska“ je u něho uvedeno: „XXXXXXX XXXXX u Blanska“. Co to bylo?

Otázka 2: Před nasazením „Slovenské strelky“ se na trati zkoušely ještě další rychlíkové parní lokomotivy. Byly to stroje řady M274.0 „XXXXX XXX“, M275.0 XXXXXX a lokomotivy řady 387.0 „XXXXXX“. Jaké jsou chybějící názvy?

Otázka 3: První železniční zastávky měly podobu dřevěného kůlu s jízdním řádem osazeného u trati. Říkalo se mu „Dřevěný XXXXXXXXXXX“. Doplň název.

Na všechny otázky pošli odpověď e-mailem na redakci. Nejrychlejší správná odpověď bude odměněna. Správné odpovědi a výherce zveřejníme v příštím vydání.

redakce@obeckanice.eu

Máte doma malé milovníky vláček a chtěli byste s nimi na výlet v blízkém okolí? V Obřanech poblíž konečné tramvaje číslo 4 se nachází malá zahradní železnice právě pro tyto příležitosti. Funguje již od roku 1988, a tudíž tento rok oslaví 35. výročí!

Její tvůrce důchodce (jak se sám tituluje) píše na svých stránkách, že se snažil napodobit železniční systém ze 30.–50. let 20. stol. Jelikož už od začátku zamýšlel vozit děti, musel odstoupit od přesnějšího dodržení měřítka. Samotný nápad však vznikl úplnou náhodou – trocha všudypřítomného haraburdí byla prostě ve správný čas na správném místě. Tehdy ještě budoucí majitel zahradní železnice se nechal inspirovat (mj. i katalogy zahraničních zahradních železnic) k vytvoření funkčního modelu lokomotivy. Pak už stačilo jen zajít do železářství a kolejiště bylo na světě!

Kvůli rozsahu majitelovy zahrady jsou vagonky a mašinky docela malé, proto se na nich vozí spíše mladší děti (na stránkách je uvedeno, že jedna souprava tří vagonků uveze šest dětí do věku 10 let

nebo jednu manželku neznámého věku). Jezdí se každou neděli od dubna do října od 13 do 17 hodin. Na trati vás čeká tunel, pracující hradlař, plno návštěvidel, nádraží s funkční vodní pumpou a funkční přejezd se závorami. Dospělí pak mohou pozorovat zubačku šinoucí se na „Hády“ a zpět. Nejčastěji je v provozu lokomotiva zvaná Brejlovec, občas se pak dá do provozu parní lokomotiva (samozřejmě elektrická), vzácně se na trati objeví dvou vozový motorák a když budete mít opravdové štěstí, spatříte malou zelenou diesellovou lokomotivu. Na nádraží pak stojí drezína a na malém můstku přes koleje (který byl vybudován při příležitosti 30. výročí) se podobně jako na orloji pohybují postavy. A co víc, vstup a jízdy vláčkem jsou tu za dobrovolný příspěvek!

Fotografie: <https://www.zahradnizeleznice.net/fotogalerie-a-kontakty>

Zprávičky z MŠ a ZŠ

Základní škola Kanice vás srdečně zve na **Den otevřených dveří**, který proběhne ve čtvrtek **23. března 2023 od 7:45 do 17:00 hodin** v budově ZŠ Kanice.

Zápis do 1. ročníku proběhne v pondělí **3. dubna 2023 od 14:00 do 18:00 hodin** v budově ZŠ Kanice.

Základní škola dětským čtenářům - hádejte, luštěte!

hádky a tajenky od kolektivu žáků 8. třídy, sesbíral T. Vrba

Jak dobře znáš Kanice a jejich místní názvy?

DYLAPĚK

LCHKCHOYO

NOLDÍOENKC

OVNÉYLCHKCHOO

BLYŽE

ÁKUBVO

Najdi ve větách skryté zvíře:

Oslo není stát.

Říkal, že se zase cítí jako za mlada.

Maso bylo šťavnaté a voňavé.

Stěhováci odnesli škaradý nábytek do auta.

Odvoz mi ještě zajistí táta.

Vyhledej dopravní prostředky v textu:

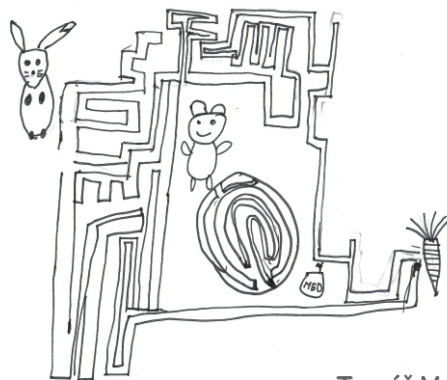
Au, to bolelo.

Petr jede okolo.

Koupil jsem si metr o něco delší, než jsem měl.

Dal jsem mu starý motor kamaráda.

Koupil si lak v lakýrnictví.

Tomáš Vrba

Svatý Valentýn a srdíčkový den

Každý rok pořádá naše škola 14. února srdíčkový den, kdy se všichni sejdou v hale a za zvuku písni si žáci předají vlastnoručně vyrobená srdíčka. Víte však, kdo vůbec svatý Valentýn byl a jak se stal patronem zamilovaných?

Světec jménem Valentýn byl původem italský kněz, který oddával manželské páry takovým způsobem, jaký známe dodnes. Tehdejšímu císaři vyznávajícímu pohanství se však Valentýnovy skutky moc nezamlouvaly, a tak se ho zbavil jednou provždy. První záznamy o něm jako o patronu zamilovaných se však objevují až ve 14. stol. v anglické básni Ptačí sněm. Svě dnešní podoby svátek dostal až v USA, kde se v tento den začaly dávat dárky partnerům, přátelům a rodinným příslušníkům – jakožto symboly lásky, úcty a obdivu.

A právě to jsme se na naší školní akci snažili zdůraznit. Tři moji spolužáci celou akci moderovali, další podle doprovodné písni od Shakiry tančili nás školní tanec Waka–Waka a já jsem se ujal role DJ. Nakonec se celá akce povedla – žáci osmé a deváté třídy zatančili „waku“, moderátorská trojice nás seznámila se svatým Valentýnem a jeho poselstvím. Za zvuku romantických písni jsme si předali námi vyrobená srdce. S celou akcí jsem více než spokojen a doufám, že příští rok bude ještě lepší než tento.

Připomínka 17. listopadu

V listopadu se u Masarykovy sochy za účasti obecních zastupitelů poprvé uskutečnila pietní vzpomínková akce připomínající odkaz sametové revoluce a událostí z let 1939 a 1989. Z obecního rozhlasu v symbolickém čase 17:11 zazněla píseň Modlitba pro Martu zpěvačky Marty Kubišové. I přes nepříznivé počasí se při této příležitosti sešly tři generace občanů v počtu asi 30 osob.

Adventní tvoření 30. listopadu

Díky adventnímu tvoření se do mnoha kanických příbytků dostala spousta krásných adventních věnců, děti si vytvořily baňky, andělíčky nebo mýdla. Poděkování patří Petře Drábkové (FlorAte) za odborné vedení a všem účastníkům za příjemnou atmosféru. Bylo to skvělé.

Vánoční strom

O adventu jsme si opět mohli po dvou letech užít slavnostní rozsvícení vánočního stromu v tradiční podobě. Rozsvícení proběhlo ve čtvrtek 1. prosince za účasti pestré obecní veřejnosti. Žáci kanické základky přednesli pásmo tradičních koled a vánočních písniček, paní starostka pronesla slavnostní slovo a po vlastním rozsvícení stromu před obecním úřadem došlo i na malé pohoštění ve formě teplého čaje, svařáku a vánočních rohlíčků. Toto neformální setkání místních obyvatel napříč všemi generacemi bylo velmi příjemným prosincovým dostaveníčkem.

Mikuláš

V pondělí 5. prosince navštívil kanické děti v jejich domovech Mikuláš se svým týmem čertů a andělů. Děti recitovaly koledy, prosily za odpuštění, některé se bály, jiné se zase smály.

Foto: H. Pluhařová

Foto: A. Janský

Foto: I. Kovářová

Foto: I. Kovářová

Foto: I. Kovářová

Foto: I. Kovářová

Foto: I. Kovářová

Vánoční čtení

Předvánoční akce „Vánoce u babičky“ umocnila atmosféru vánočních svátků. Konala se v kulturní místnosti (herničce) obecního úřadu v pátek 9. prosince. Přítomní se zaposlouchali do čtení vánočních příběhů, zazpívali si koledy, děti i dospělí tvořili ozdoby na stromeček a místností voněly perníčky a punč. Všichni prožili příjemné odpoledne v přátelské společnosti. Díky všem, kteří přišli, za fajn akci.

Tříkrálová sbírka 2023

V sobotu 7. ledna zavítali do kanických domácností „tříkráloví“ koledníci. Výtěžek letošní Tříkrálové sbírky činil v naší obci 52 557 Kč. Jedná se o nejvyšší výtěžek za dobu konání Tříkrálové sbírky v Kanicích. Děkujeme občanům za jejich štědrost a organizátorům a koledníkům za jejich úsilí.

Školní maškarní karneval

Dne 28. ledna uspořádala školní družina při naší základní škole karneval. Konal se po dvouleté odmlce. Možná i proto byla účast velice hojná. Děti byly v maskách velice kreativní. Rodiče se zapojili s chutí – ať již před karnevaLEM (sponzorskými dary, příspěvky do tomboly, napečením občerstvení), nebo aktivitou s dětmi přímo na akci. Pro děti byla připravena spousta her, mohly si zatančit a také vyhrát něco z bohaté tomboly. Ocenili jsme i masky – originální (hraničář), vtipnou (zelený šašek), krásnou (princezna Lea), historickou (černý rytíř) a nejroztomilejší (včelka). Rodiče karneval pojali také jako společenskou záležitost, kdy si s přáteli popovídali u kávy. Děkujeme všem sponzorům a přispěvovatelům za podporu. Také děkujeme všem zúčastněným (účastníkům i pomocníkům) za krásné odpoledne.

Foto: K. Horáček

Foto: J. Krs

Foto: J. Krs

Ochutnávka vín

*Píme vínečko, dobré je,
ej, gdože nám ho naleje?
Naleje nám ho Kristus Pán,
Panenka Maria, sveti Ján.*

*Moravo, Moravo,
Moravěnko moja,
aj, jaké to víno
rodí půda tvoja.*

Obec Kanice a Hodový výbor obce uspořádal v pátek 17. února ochutnávku vín od vinařů M. Mrkvičí a L. Franka z Velkých Němčic. K poslechu i zpěvu zahrála a dobrou náladu podpořila harmonikářka Ludmila Kleinbauerová z Babic n. Sv.

Ostatky a ostatkový průvod

Hasiči Kanice jako už každoročně pořádali v sobotu 25. února tradiční ostatkový průvod. Kdo chtěl, mohl se (ať už s maskou či bez masky) připojit do průvodu, který vyšel od hasičky. Průvod prošel celou vesnicí za doprovodu písní a kytar. Večer pak proběhla zábava na hasičce, kde bylo zajištěné i občerstvení z grilu a kotlíku.

Foto: J. Krs

Kanický ples

Již se stalo tradicí, že v rámci plesové sezóny uspořádaly kanické spolky Kanický ples. Bylo to v sobotu 4. března a letos proběhl již čtvrtý ročník. Na rozdíl od předchozích tanečních plesů, které proběhly v sále říčmanické hospody U Lajcmanů, se tento konal v Orlovně v Ochozi u B. Přišla asi stovka převážně kanických občanů a všichni i s pořadateli se náramně bavili, když jim k tomu hrála oblíbená hudební skupina Velvet z Brna. Nechyběla bohatá tombola a pestrá nabídka občerstvení včetně např. tataráčku. Odvoz do Kanic zajistili kaničtí hasiči.

Veřejné bruslení na kluzišti v Říčmanicích

Od 7. prosince byla pro občany Kanic každou středu zdarma na celou hodinu (16:00–17:00) k dispozici umělá ledová plocha v Říčmanicích. Rodiče (a hlavně jejich děti) toho náramně využívali ku prospěchu těla i ducha.

Foto: N. Kolářová

„Suchý únor“, postní doba a Rybář na poušti

Petr Ševčík

Asi kroutíte hlavou nad podivnou kombinací slov v nadpise. Suchý únor se stal všeobecně známou výzvou, jak se učit sebeovládání. Křesťané mají něco podobného – postní dobu, kterou předchází masopust s maškarami a karnevaly. Jejím účelem je kromě sebeovládání také zklidnění v duchovní oblasti a snaha o navázání užšího kontaktu s Bohem. Necítím se povoláný k tomu, abych někoho poučoval, jak takovou postní dobu prožívat. Ale dovolím si vám představit zajímavého člověka pocházejícího z našeho blízkého okolí, kterého jsem měl tu čest osobně poznat; prožil mnohaletý púst a uměl lidi kolem sebe oslovit.

Jan Rybář se narodil dne 16. 7. 1931 a své dětství prožil v Bílovicích n. Sv. V roce 1945 nastoupil na gymnázium na Velehradě a stal se členem řádu Tovaryšstva Ježíšova. V roce 1950 byl na rok internován. V roce 1952 nastoupil základní vojenskou službu u Pomocných technických praporů. Po roce 1954 (po vojně) pracoval jako dělník ve strojírenství a stavebnictví. Přitom tajně studoval. V roce 1960 byl znovu zatčen. Ve vězení dokončil svá studia a byl tajně vysvěcen na kněze. Při uvolnění v roce 1968 studoval na univerzitě v Innsbrucku. Po návratu a nastolení normalizačního procesu odešel v prosinci 1969 na farnost Trutnov-Poříčí. Zde působil až do roku 1990. Po sametové revoluci ho po 21 letech přestala sledovat StB. V roce 2004 odešel do důchodu a následně žil v Trutnově. V Krkonoších sloužil pravidelně bohoslužby, psal články a přednášel široké veřejnosti. Vyšlo mu také několik knih. Kniha „Deník venkovského faráře“ vyhrála v roce 2017 anketu Dobrá kniha, kterou každoročně vyhlašuje Katolický týdeník. Za svůj význačný přínos v boji za obnovu svobody a demokracie byl oceněn mj. medailí Václava Bendy, pamětní medailí hejtmana Královéhradeckého kraje a Stříbrnou pamětní medailí Senátu Parlamentu ČR.

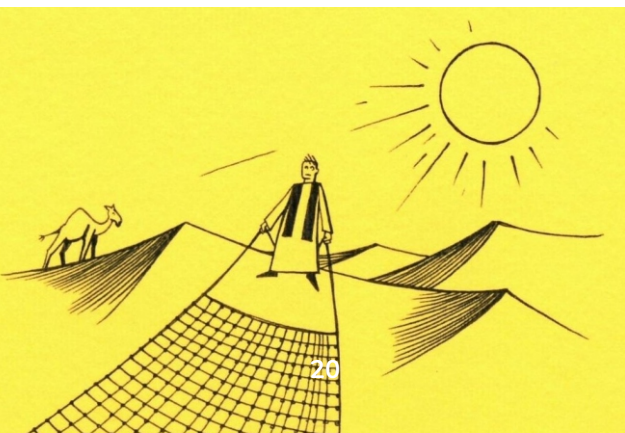
Jan Rybář zemřel náhle 14. 1. 2021 v Trutnově. V říjnu 2022 byl v Bílovicích n. Sv. slavnostně požehnan jeho památník a Rybářovo vyznání bylo vloženo do obvodového zdiva bílovického kostela sv. Cyrila a Metoděje.

Stejně jako si Jan Rybář nezadal s komunistickým režimem, byl i velmi progresivní v církvi. Jeho názory předcházely směr nastolený současným papežem Františkem a mnohdy byly pro církevní vrchnost obtížně stravitelné. Jak již bylo řečeno, byl literárně činný a jeho „covidové“ zamyšlení z knihy „Rybář na poušti“ si vám zde dovoluujeme zprostředkovat:

Jan Rybář – Konečně někdo!

Denně dnes vnímáme rady psychologů, psychiatrů, neurologů, sociologů, filozofů. Co navrhují: sdílení, práci doma, přírodu, sport, kulturu, četbu. Snaží se nám pomoci, jenže člověk je v podstatě bytost duchovní, bezedně náročná. Cítíme, že tyto rady zůstávají jen na povrchu, napadají nás i bez studia a bádání. Zdá se tedy, že nikdo neumí dát více.

Ale já vím o jednom vynikajícím psychiatrovi, který řekl, co opravdu pomůže: „Je to láska k terapeutickému Bohu, kterého naléhavě potřebují především zoufalci.“ Vědec, který se to nebojí říci naplno veřejně, protože to dávno zařadil do své vědecké analýzy: Boris Cyrulnik. Tento významný neurolog a psychiatr se narodil roku 1937 jako syn ruských židovských emigrantů, kteří skončili v plynu. „Kdo tuto zkušenost s Bohem má, obdržel dar, který nemůže být větší.“ Tohle řekl ve Frankfurtu Cyrulnik koncem roku 2018, člověk, který nepatří žádnému náboženství. „Nejraději bych lidi vyzval: Věřící všech zemí, sjednoťte se!“

Co jste hasiči, co jste dělali?

Jaroslav Kožnárek

Dobrý den vážení spoluobčané, přibyla mi milá povinnost napsat do Kanických listů článek o činnosti hasičů. Nejdříve trochu obecného vysvětlení. Povinnost obce zabezpečit požární ochranu v obci a zřídit jednotku dobrovolných hasičů udává zákon č. 133/1985 Sb., a proto musí mít všechny větší obce jednotky zřízeny. Tento zákon však nebyl první, který zřízení jednotky obcím ukládal. Počátkem byla vrchnostenská a městská nařízení. Prvním celoplošným nařízením byl „Řád k hašení ohně pro města, zemská městečka a dědiny Markrabství Moravského“, vydaný roku 1751 císařovnou Marií Terezií.

Vaši hasiči v lednu zhodnotili loňský rok na výroční valné hromadě Sboru dobrovolných hasičů Kanice (SDH). Většina členů zásahové jednotky (JSDH), kterou zřizuje obec a uzavírá s jejími členy smlouvu, je i členy SDH Kanice. Sbor má 74 členů a z toho 52 mladých hasičů.

Schůze se kromě členů zúčastnili i pozvaní hosté – starostka obce Hana Rakšány Dvořáková, místostarosta Martin Ondroušek, člen zastupitelstva Petr Petlach, člen Výkonného výboru Okresního sdružení hasičů Brno-venkov Jaroslav Šmerda a zástupci hasičů z okolních obcí. Byly předneseny zprávy o činnosti SDH, jednotky (JSDH) a družstev mladých hasičů.

Jednotka zasahovala v roce 2022 u 16 zásahů (z toho pěti na záchranu života s využitím automatizovaného externího defibrilátoru), poskytla

30 technických pomocí, jednu pomoc obci a zúčastnila se 14 cvičení; což v součtu znamená 61 událostí.

Mladí hasiči měli 80 schůzek (přípravka a starší), dvě soutěže v uzlování, jarní závody (hra Plamen), Branný závod požární všestrannosti. Dalšími akcemi byly Mikulášská nadílka, Masarykova vatra s lampionovým průvodem a Loučení s létem.

SDH organizoval pro veřejnost (ve spolupráci s ostatními spolky v obci) oslavu 130 let založení SDH, sběr kovového šrotu, dětský tábor. Mezi další hasičské akce patřila návštěva u družebního sboru ve Spillernu, tradiční hasičská pouť ve Křtinách, družstvo se zúčastnilo soutěže Babický záchranář, navštívili jsme i Hasičské slavnosti Litoměřice.

Byl to úspěšný rok. Přejme si, ať nadšení hasičům vydrží a naše řady se daří omlazovat i ve výjezdové jednotce.

SKUPINA A	1. FILIP	2. ONDRA	3. JAN	4. LUKÁŠ	5. VÍTEK	6. JAN	SKÓRE : B. POŘ.		
1. Filip Ondroušek	K	2:0	1:2	2:0	2:0	2:0	4		2.
2. Ondra Smetana	0:2	A	0:2	1:2	2:0	1:2	1		6.
3. Jan Malášek	2:1	2:0	N	2:0	2:0	2:0	5		1.
4. Lukáš Vašíček	0:2	2:1	0:2	I	1:2	2:0	2		4.
5. Vítek Ondroušek	0:2	0:2	0:2	2:1	C	2:0	2		3.
6. Jan Krs	0:2	2:1	0:2	0:2	0:2	E	1		5.

SKUPINA B	1. ONDRA	2. TOMÁŠ	3. ŠIMON	4. MIK.	5. LUKÁŠ	SKÓRE : B. POŘ.			
1. Ondra Nežádal	K	2:0	2:0	2:0	2:1		4		1.
2. Tomáš Dosedla	0:2	A	0:2	0:2	0:2		0		5.
3. Šimon Machát	0:2	2:0	N	0:2	0:2		1		4.
4. Mikuláš Drábek	0:2	2:0	2:0	I	2:0		3		2.
5. Lukáš Pluhař	1:2	2:0	2:0	0:2	CE		2		3.

Semifinále: Jan Malášek – Mikuláš Drábek 2:0
Ondra Nežádal – Filip Ondroušek 0:2

O 9. místo: Jan Krs – Tomáš Dosedla 2:0, Ondra Smetana – Tomáš Dosedla 2:0

O 7. místo: Lukáš Vašíček – Šimon Machát 2:0

O 5. místo: Vítek Ondroušek – Lukáš Prachař 0:2

O 3. místo: Ondra Nežádal – Mikuláš Drábek 2:1

O 1. místo: Filip Ondroušek – Jan Malášek 2:1

Kaničtí běžci a běžkyně na Vánočním běhu 2022

Pohár o běžeckého krále a královnu Časnýře 2022 – poslední závod a celkové shrnutí

Petr Kolář

Dospělí běžci a běžkyně se již druhým rokem mohli vzájemně setkávat a soupeřit na místních závodech, které se uskutečnily celkem ve čtyřech obcích mikroregionu Časnýř. Trasy závodů mají sice různou délku (5,1–14,8 km), ale spolehlivým společným jmenovatelem bývá vždy náročný kopcovitý a často i terénní profil tratí vedený převážně po zdejších lesních cestách, cestíčkách a pěšinkách. Jedinou podmínkou zařazení do Poháru je kromě absolvování minimálně jednoho ze závodů i místo trvalého bydliště v některé z obcí DSO Časnýř.

K závěrečnému závodu Poháru se běžecké pole dne 10. prosince přesunulo do předvánočně naladěných Bílovic n. Sv. na 43. ročník „Vánočního běhu Rudolfa Těsnohlídka“. Oproti jaru se start přesunul blíže kbílovické hájence na loučku u pomníku B. Polanského. Organizační tým pod vedením Igora Cívky ml. připravil pestrou jednokolovou trať (6 km) s bahnitými úseky zejména v závěru Těsnohlídkova údolí. Z celkového počtu 41 běžců a běžkyň jich 15 tvořili obyvatelé obcí Časnýře. Z nich dosáhli nejlepšího času Jakub Devát z Ochozi u Brna a Hana Kielarová z Bílovic n. Sv. V rámci obcí se na prvních třech místech seřadily Bílovice n. Sv., Kanice a Ochoz u Brna.

Po sečtení všech umístění z jednotlivých závodů je možné vyhodnotit celková pořadí v jednotlivých kategoriích. Mezi ženami zvítězila Klára Drncová

před Petrou Bičišťovou (obě Kanice) a H. Kielarovou (Bílovice n. Sv.). V mužské kategorii uspěli Petr Kolář (Kanice), Martin Šerák (Bílovice n. Sv.) a Jan Drábek (Kanice). Bodové rozestupy byly v případě mužů vyrovnanější. Obce se seřadily následovně:

1, Kanice; 2, Bílovice n. Sv.; 3, Babice n. Sv.; 4, Řícmanice; 5, Ochoz u Brna.

Oficiální vyhlášení výsledků a předání ocenění proběhne v sobotu 1. dubna 2023 spolu s vyhlášením výsledků letošního Jarního běhu v Bílovicích n. Sv. Závěrečné poděkování si zasluhují všichni nadšení organizátoři jednotlivých běhů, ale i DSO Časnýř za příspěvek na nákup trofejí pro vítěze jednotlivých kategorií. Pohár bude pokračovat i v letošním roce 2023. Termíny jednotlivých závodů se budou včas objevovat na webových stránkách obce.

Silvestrovský výšlap 2022

Karel Horáček

V posledních několika desetiletích na Silvestra dopoledne pravidelně vyrážíme na výšlap. Svolávání je e-mailem stylem „pošli to dál“. Odpovědi s potvrzením účasti a výběrem menu se vrací na centrálu náhodného svolavatele, který zároveň vybere trasu a její cíl. Ten je většinou v restauraci na pozdější oběd. Letos jsme skončili v Kanicích „Na Gumce“.

Na start výletu jsme se dopravili autobusem na horní zastávku v Babicích n. Sv. Je nás asi 35 a několik psů. Napravo kostel z 15. století, nalevo rodný dům Marchy. Vyrážíme po červené turistické značce. Ráno bylo zataženo a pršelo, teď se vyjasnilo a začíná probleskovat sluníčko. Měníme plán a do trasy přidáváme vyhlídku „Na velkých skalách“. Za posledním domem zabočujeme do lesa. Naplánované trase není žádný pořádný zážitkový úsek, žádný brod přes potok či řeku nebo pořádný blátivý kopec. Nic, co by zůstalo nadlouho v paměti. Zařazujeme alespoň zkratku houštím. Divím se. Nikdo ani nereptá. Bude to asi tím, že jdu hodně vpředu. A taky už hůř slyším. Prošli všichni. Na vyhlídce je krásně.

Fotíme a vracíme se na Skatulovu cestu. Po ní směr Křtiny kolem jeskyně Ve Člopech. Za ní odbočujeme vlevo na starou (místa už zarostlou) cestu, která vede na hraně křtinského údolí. Je zde taky pěkně.

Přes Skatulovu cestu přecházíme a jdeme nahoru místy, kde do roku 1929 vedla stará babická cesta do Křtin. Jdeme kolem Antoníčka. U silnice se vracíme zpět a lesem dojdeme k pomníku „letušky“. A odtud přes Zadní pole do lesa. Křížíme lesní cestu Březinku a kolem obrázku jdeme k cíli. Otevíráme dveře restaurace a těšíme se na řízek. Sedíme u stolu. Radek a pan hostinský se potutelně usmívají. A je to tady.

69 Pradědů – „pomsta“ za článek o horách v minulých Kanických listech. Holt Radek není „žádnej úzkoprej žgrt (sic)“. Není nad to mít „dobrýho (sic)“ kamaráda. Ten pochod houštinou jsme mohli pošetrít na příště.

Eliška Drncová (15) patří mezi nadějná a úspěšná reprezentantky oddílu sportovní gymnastiky TJ Sokol Brno I. Přestože se jedná o disciplínu, která je v české (česko-slovenské) historii spojena s řadou úspěchů, dovolím si tento sport stručně uvést. Ženy soutěží ve čtyřech disciplínách (bradla, kladina, prostná, přeskok), a to buď individuálně na jednotlivých nářadích, ve víceboji jednotlivkyň nebo ve víceboji družstev. Protože Eliška bydlí se svou rodinou v Kanicích, byli jsme rádi za příležitost domluvit s ní a její maminkou Klárou rozhovor, který se uskutečnil v polovině února.

Jak dlouho se sportovní gymnastice věnuješ a co tě na ní nejvíc baví? Dáš se uvést něco, co musíš kvůli tomuto sportu podstupovat, ale baví tě to méně, nebo vůbec?

Gymnastice se věnuji 11 let, začala jsem, když mi byly čtyři roky. Co mě baví nejvíc, to asi nedokážu říct. V tréninku mě více baví zkoušení a cvičení nových prvků než pouhé posilování, které je ale potřeba k tomu, abych měla sílu ty nové prvky zvládnout.

Gymnastika je obecně brána jako sport, ve kterém mohou být špičkové i velmi mladé závodnice. Můžeš pro čtenáře přiblížit věkovou kategorii, ve které se účastníš závodů? Jaké jsou v gymnastice zbývající kategorie?

Aktuálně už budu závodit za ženy, kde je věková hranice od 15 let výše. Zhruba od 13 let se závodí v kategorii juniorek a mladší kategorie jsou kadetky, žákyně a kategorie VS2, VS1 a VS0, což je kategorie těch nejmladších.

Ke sportování na tak vysoké úrovni patří i zvýšené riziko zranění – potýkala ses v nedávné době s nějakým zraněním a jak se udržuješ, když nemůžeš trénovat naplno?

Asi před devíti měsíci jsem měla natržené vazy v kotníku. Bohužel jsem se kvůli tomu nezúčastnila srpnového Mistrovství Evropy, na které jsem byla nominovaná. Přesto jsem alespoň více posilovala ruce a věnovala se nářadí, kde se právě více využijí ruce, jako např. bradlům. S tréninkem jsem nepřestala.

Je obtížné zvládat studijní povinnosti a skloubit je s náročným tréninkem? Jak vypadá tvůj běžný všední den?

Dá se to zvládnout, i když je to těžší. V běžný pracovní den jdu jako první ráno na trénink na 7:00, který trvá zhruba do 10:00. Potom mě čekají hodiny ve škole a pak jdu zase na trénink, který trvá přibližně do 17:00. Večer jedu domů, nebo na fyzioterapii.

Je nutné, abys dodržovala nějaký speciální jídelníček, nebo se řídíš nějakým doporučením ohledně stravování, případně je životospráva na tobě?

Každý si stravu řeší víceméně sám. Já sama jím celkem dost, abych měla sílu na trénink. Někteří se více hlídají, ale myslím, že pak mají méně energie. Snažím se jíst častěji, po snídani mám trénink a po něm si zase vezmu něco k jídlu.

Máš kromě sportovní gymnastiky čas i na jiné koníčky a záliby?

Ani moc ne, záleží na tom, jestli mám nějaký den více času. (Klára D.: Dříve byl takovou klidnější zálibou klavír, ale vloni Eliška skončila. Hrála asi čtyři roky, ale nyní ji spíše baví počítač). Koukám se občas na filmy a seriály.

Můžeš shrnout, na co vše se zaměřuje trénink sportovní gymnastky? Jak se liší příprava s tím, jak se blíží cílový závod?

Trénink vždycky zahájíme rozcvičením, pak posilujeme podle toho, kolik máme času. Ráno začneme už i speciální trénink na náradí, ale třeba jen na bradlech. Odpoledne pak vše dokončíme a soustředíme se na všechna čtyři náradí. Jinak čím blíže je závod, tím je trénink intenzivnější a sestavy obtížnější. Na druhou stranu po závodech máme i den volna a lehčí tréninky.

Kolikrát týdně trénuješ? Máš nějaký volný den? Čemu se věnuješ o víkendech, kdy nemáš závody ani soustředění?

Trénuji šest dní v týdnu, sobota je volný den. A když mám volno, odpočívám a dělám školu.

Sportovní gymnastika má pro neznalého člověka poměrně složitý systém bodování soutěžních výkonů. Zjednodušeně uvedeno hodnotí se obtížnost sestavy i provedení. Jak dlouho dopředu před závodem víš, jakou sestavu předvedeš?

To už mám připravené delší dobu. Paní trenérka (zaměřená na balet) připraví sestavu tak, abych měla i hezký projev, který se rovněž boduje. Do toho se zařadí prvky, které už mám natrénované. Během přípravy pak můžeme něco upravit, třeba zařadit jednodušší prvek, když mám třeba drobné zranění a nemůžu jít naplno.

Je nějaký prvek, na který jsi pyšná, že jsi ho v poslední době zvládla?

Na kladině jsem zvládla kombinaci arab – plančik, to je taková hvězda bez rukou a na to hned navazující salto vzad. To se mi nyní docela daří a budu to předvádět na závodech.

Jakou roli v přípravě sestav pro jednotlivá náradí mají trenéři? Berou každou závodnici individuálně, nebo trénujete všechny podobné sestavy?

Je nás v přípravě docela dost, tak jsme rozdělení podle kategorií. (Klára D.: Mají sestavy i podle dispozic, každá se hodí na některé prvky více než na jiné). To, co nám jde lépe, tak se upřednostňuje.

Jak často trénujete v gymnastické hale? Musí i dívky a ženy chodit do posilovny, nebo to není nutné?

V hale jsme skoro každý den. Tam máme i posilovnu a hlavně trenéra, který trénuje jenom rozvoj síly. V tomto období 3x týdně. Hodně se soustředíme na nohy, abychom měly dobrý odraz a výskoky. (Klára D.: Mají zvlášť gymnastickou trenérku, paní na balet, i trenéra na posilování, který jinak trénuje hokejisty).

Jakým způsobem regeneruješ? Je to individuální, nebo máte předepsané nějaké konkrétní aktivity pro regeneraci?

Chodíme na fyzioterapii, kryoterapii (tam asi 3x týdně). To mi hodně pomáhá, další den jsem lépe připravená na další trénink.

Kterého z tvých dosavadních úspěchů si nejvíc ceníš a proč?

Asi posledního závodu v týmech v rámci extraligy, kde se mi všechno povedlo a jako tým jsme skončily druhé. Já měla vysoké bodové ohodnocení, a to týmu hodně pomohlo.

Které významné závody (české nebo mezinárodní) tě čekají v letošním roce? Na co se aktuálně připravuješ?

Připravuji se na Světový pohár (proběhl 23.–26. 2. v Německu, pozn. red.), kde budu závodit na dvou nářadích (bradla, kladina). Potom budou následovat kontrolní závody, které jsou přípravou na Mistrovství Evropy (proběhne 11.–16. 4. v Turecku, pozn. red.), kam bych se chtěla kvalifikovat. V červnu se bude konat Mistrovství ČR.

Která soutěž (jednotlivá nářadí, víceboj jednotlivkyň, víceboj družstev) ti nejvíc vyhovuje a proč? Máš oblíbené nářadí?

Nejraději soutěžím na jednotlivém nářadí, protože se nemusím soustředit na ta zbývající. V současnosti mám nejradši bradla, protože jsem se na nich hodně zlepšila.

Při sestavách na bradlech jsem si všiml, že závodnice kromě magnézia používají na ruku i takové rukavice – můžeš přiblížit, k čemu pomáhají? Máte ještě nějaké jiné pomůcky, které používáte?

To jsou řemínky, které používáme kvůli ochraně před vznikem mozolů. Také nám pomáhají se na bradlech lépe udržet. Ještě používáme takovou speciální ponožku, která nám umožňuje lépe provádět otočky např. na kladině.

Při účastech na různých závodech se musí hodně cestovat – kde jsi byla nejdál a kde se ti nejvíce líbilo? V čem se závody liší?

Nejdál jsem na závodech byla zatím v rakouském Innsbrucku a tam se mi hodně líbilo celkové prostředí. Někdy se na závodech liší značky nářadí, takže si musíme nářadí různě upravovat. Záleží taky na materiálu. Podložka na prostná bývá někdy měkčí, jindy tvrdší, tu právě nemám moc ráda a zrovna ji v tělocvičně máme 😊

Býváš před vystoupením nervózní? Co ti pomáhá k tomu, abys byla plně soustředěná a klidná? Jsi ráda, když tě podporují rodiče přímo v hale, nebo jsi více nervózní?

Trochu nervózní jsem, ale už se to zlepšilo. Pomáhá mi, když si v hlavě přehraji svou sestavu den předem. Když se mi něco v sestavě nepovede, házím to za hlavu a sestavu dokončím. Za podporu v hale jsem vždycky ráda.

Máš nějaký dlouhodobý cíl (sen), kterého bys chtěla v budoucnosti dosáhnout?

Ráda bych se zúčastnila jarního Mistrovství Evropy a podzimního Mistrovství světa (uskuteční se 29. 9. – 8. 10. v Belgii, pozn. red.).

Za redakci Kanických listů přejeme hodně štěstí a hlavně pevné zdraví, aby se vše podařilo. Budeme na dálku držet palce!

Největší dosavadní úspěchy:

06/2022 – Mistrovství ČR, juniorky, prostná – 1. místo (12.250 bodů)

06/2022 – Mistrovství ČR, juniorky, víceboj – 4. místo (45.967 bodů)

08/2022 – Mistrovství Evropy – nominace, neúčast kvůli zranění

11/2022 – Grand Prix Věry Čáslavské (mezinárodní závod), juniorky – družstva (1. místo), prostná jednotlivkyň (2. místo, 12.250 bodů), bradla jednotlivkyň (4. místo, 10.450 bodů),

12/2022 – extraliga družstev, ženy – 2. místo (individuálně 49.899 bodů)

02/2023 – Světový pohár Cottbus, ženy, bradla – 19. místo (11.266 bodů); kladina – 22. místo (12.066 bodů)

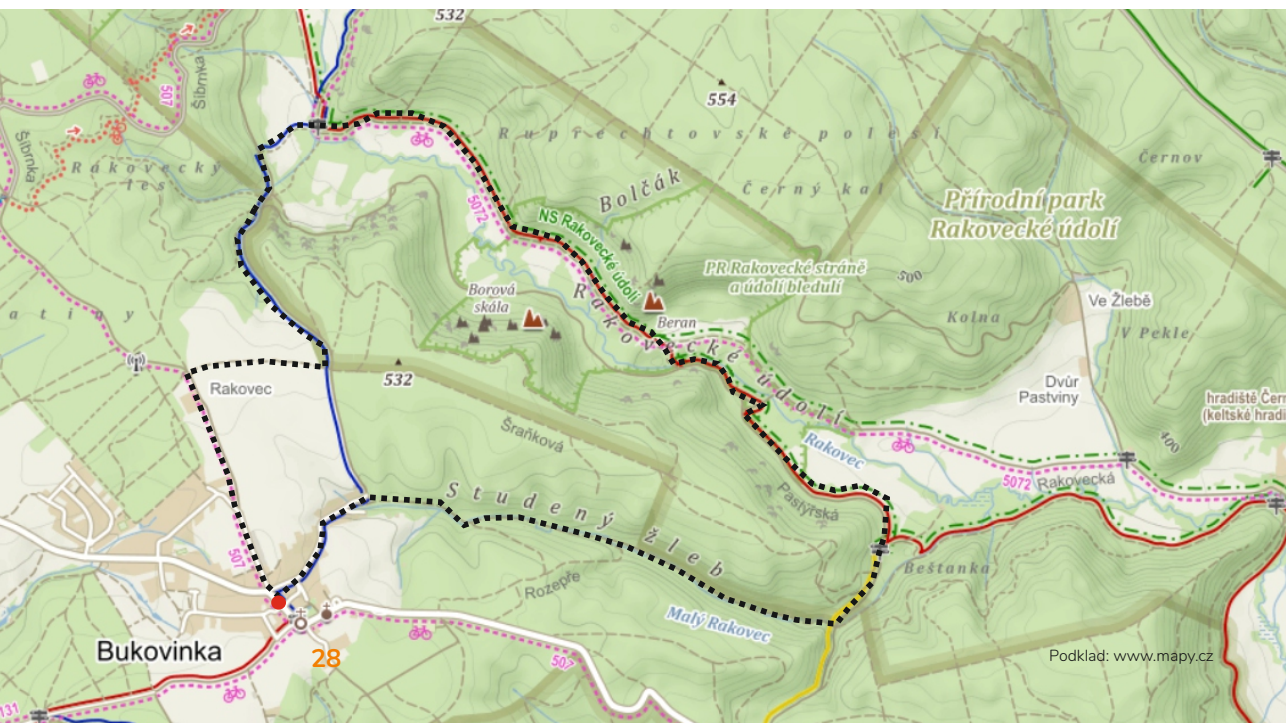
Výlet do Bukovinky – okruh na bledule na Beštanku přes Studený žleb a Rakovcem zpět (10 km)

Dnešní vycházku je třeba načasovat na počátek jara, kdy kvetou bledule. Výlet zahájíme na autobusové zastávce Ochoz u B., rozcestí Kanice a s jedním předsestnutím se dopravíme do Bukovinky. Odsud se musíme dostat do lokality Beštanka, která je součástí Rakoveckého údolí. Možností je více, ale pro dnešní výlet si vybereme trasu přes Studený žleb.

Co se týká Rakoveckého údolí, tak možností a tipů na výlety je bezpočet. Dá se jít z Račic přes celé údolí do Jedovnic, dá se absolvovat keltská trasa pod Černovem, naučná stezka Rakovec. V Rakoveckém údolí bylo odkryto několik zaniklých obcí. Krásné jsou i trasy z Jedovnic kolem rybníků. Rakovecké údolí je nádherné. A mělo štěstí, že zůstalo civilizací jen tak málo dotčené. Měl tudy jezdit Rakovecký pacifik, jak jste se již dočetli v tématu čísla. Ti z vás, kteří se o oblasti chtějí dozvědět více, mohou ve volném čase zajet do Vyškova, kde až do 25. dubna 2023 probíhá ve výstavním sále Muzea Vyškovska výstava právě o rakoveckém údolí [2].

Z autobusu vystoupíme v Bukovince u restaurace Rakovec, přejdeme na druhou stranu silnice a dáme

se cestou z kopce dolů po modré turistické značce (TZ). Na dolním konci vesnice („Dolňák“) se držíme vpravo, opustíme modrou TZ a jdeme trasou kolem toku Malého Rakovce Studeným žlebem. Už zde můžeme kolem potoka zahlédnout trsy bledulí. Asi po dvou kilometrech narazíme na cestu Pastýřská, po ní se dáme po žluté TZ vlevo. U cesty si všimneme vpravo kvetoucích devěsílů, po levé straně ve svahu pak nového lesa, který zde raší po velkém lesním požáru, který zde byl před několika lety (příroda si rychle poradila). Zasahovala zde tehdy řada jednotek včetně našich hasičů. Po další krátké chůzi narazíme na rozcestník Malý Rakovec. Přejdeme na červenou TZ a opět se dáme vlevo. Ocitneme se v Rakoveckém údolí a po cca 0,5 km po pravé straně uvidíme pláň bledulí. Nevcházíme mezi ně, jen se kocháme. Od brodu přes potok Rakovec se vrátíme zpět a jdeme údolím proti toku potoka. U cesty si všimneme několika keřů lýkovce, po levé straně ve skále výklenků s figurkami, v úvozu u potoka dalších plání bledulí, ale také medvědího česneku. Ten je zde ale zakázáno trhat. Jsme v přírodní rezervaci, která byla vyhlášena v roce 1978. Můžeme zde vidět i další

vzácné chráněné rostliny – prstnatec májový, bradáček vejčitý, violku bahenní nebo kosatec sibiřský. Půjdeme buď přes potok vpravo po červené TZ kolem studánky Pavlína, nebo po cestě levou stranou údolí pod Borovou skalou, kolem studánek Martinovy, Justýniny a Hříbečkové. Dojdeme k odpočívadlu u Junácké studánky. Zde bývají v létě skautské tábory. Za mého mládí jsme do Rakovce a na Beštanku chodívali na trávu. Louky byly až do června mokré, bez proboření po kolena do bláta se nedaly přejít. Bledulí bylo daleko více a lidé žádní. Rakovec je nejkrásnější údolí Dražanské vrchoviny. Od Junácké studánky se dáme po modré TZ do kopce. Vyjdeme na horizont a uvidíme Bukovinku, kam se vydáme na výchozí autobusovou zastávku (buď po modré TZ, nebo odbočíme vpravo a mezi lány dojdeme k hájovně na lesní cestu Šibrnka a po ní do Bukovinky). Pokud máme v Bukovince čas, můžeme dojít ke kapličce Panny Marie, kde se podle pověsti v roce 1210 zjevila Panna Maria na rozkvetlém kaštanu. V sousedním keři pak byla nalezena její socha, která nakonec skončila ve Křtinách [1].

Bukovinka a socha Panny Marie Křtinské

Samotnému původu sochy se věnuje hned několik barokních legend. Jedna z nich uvádí, že se objevila za bouře v křoví či na rozkvetlém kaštanu poblíž obce Bukovinka. Jiná zase klade původ sochy do Palestiny a její tvůrce měl jako materiál použít kámen z hrobu Panny Marie. Poté údajně doputovala do Konstantinopole a ještě později, když se do oblasti dostali osmanští Turci, do Uher a moravské Bukovinky. V Bukovince se jí ujali poustevníci a po roku 1210 již měla být ve Křtinách v opatrování premonstrátů. Do křtinského kostela ji měl nechat přenést Lev z Klobouk, významný velmož své doby a zakladatel premonstrátské kanonie v Zábřdovicích u Brna. Uměleckohistorické výzkumy ukazují, že socha patrně představuje import z Podunají, a její vznik kladou přibližně do let 1330 a 1340 [3].

Dnešní podoba milostné sochy v životní velikosti se však liší od prvotní středověké. Původní jednoduchý vzhled figur doplnily v roce 1670 koruny. Během 17. a 18. stol. dostal Ježíšek do ruky také říšské

jablko a Marie žezlo (čili odznaky moci vyjadřující nebeskou vládu). Proběhly také úpravy hlav matky i syna. V první polovině 18. stol. byla socha nakonec začleněna do umělecké koncepce hlavního oltáře (resp. oltářního nástavce), který se tyčí nad oltářní menzou a tabernáklem. Oltářní nástavec dostal podobu sloupové architektury ukončené baldachýnem. Panna Maria Křtinská adorovaná anděly stojí na černém soklu a půlměsíci přímo pod baldachýnem.

Vpřípadě Křtin tak „aranžování“ milostné sochy Panny Marie do architektonicky pojednaného oltářního nástavce, ukončeného nápisem „Mater gratiae“, podporuje úctu k Panně Marii jako matce Krista Vykupitele, jejímž prostřednictvím věřící mohou získat četné milosti. Tuto uměleckou koncepci z poloviny 18. stol. dnes nicméně trochu narušuje polychromie sochy z první poloviny 19. stol.

Rakovecké údolí

Archeologie a příroda

16. 12. 2022 – 25. 4. 2023

velký výstavní sál Muzea Vyškovska

MUZEUM
VYŠKOVSKA

Jihomoravský kraj

www.muzeum-vyskovska.cz

Informační zdroje:

[1] Muzeum umění Olomouc. Panna Maria Křtinská. Muzeum umění Olomouc [online]. Muzeum umění Olomouc, ©2022. [Cit. 24. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.muoz.cz/pripravovane/panna-maria-krtinska--3143/>

[2] Muzeum Vyškovska. Rakovecké údolí. Muzeum Vyškovska, realizace Atelier Zidlický, ©2023. [Cit. 24. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.muzeum-vyskovska.cz/events/rakovecke-udoli/#::~:~:text=Rakoveck%C3%A9%20%C3%BAdol%C3%AD%20a,a%C2%A0zoologick%C3%A9%20C5%99-%C3%AD%C5%A1e>

[3] FAJTLOVÁ, Kateřina a MACHÁČKOVÁ, Jana. Milostná vyobrazení a poutnická tradice. Art & Antiques [online]. 2021, 20(4) [cit. 24. 2. 2023]. ISSN 1213-8398.

Dostupné z: <https://www.artantiques.cz/milostna-vyobrazeni-a-poutnicka-tradice>

Odpověď na soutěžní otázku z čísla 3/2022:

Jak se jmenoval křtinský kaplan, který zahynul v důsledku pádu z koně U Antoníčka?

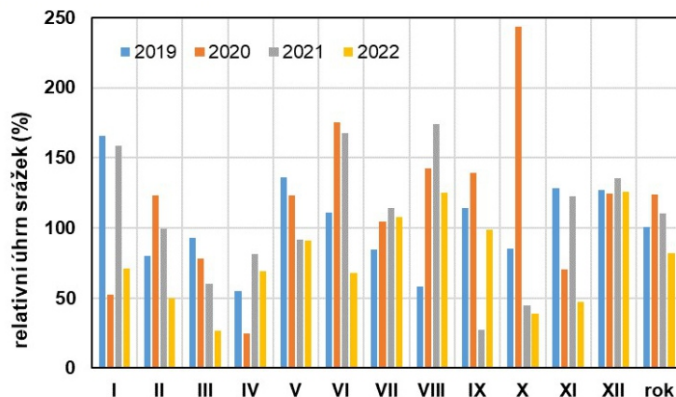
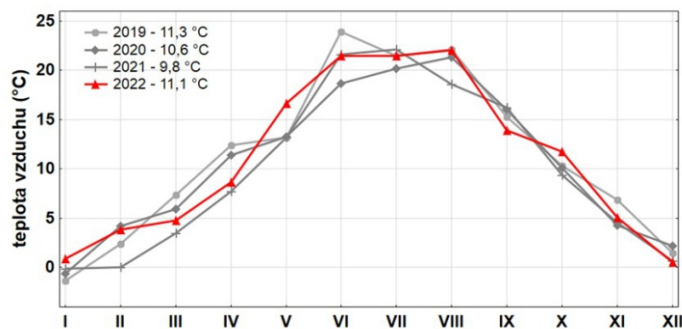
Odpověď: **Kryštof Saki**

Teplotní a srážkové charakteristiky podzimu 2022 v Kanicích.

	Září	Říjen	Listopad
T_{avg}	13,9 °C	11,7 °C	5,1 °C
T_{max}	30,2 °C (7. 9. 14:10)	28,2 °C (6. 10. 15:10)	20,0 °C (2. 11. 14:00)
T_{min}	0,1 °C (23. 9. 6:30)	-0,7 °C (20. 10. 7:00)	-3,6 °C (20. 11. 3:40)
Sr_{sum}	56,5 mm	16,5 mm	19,0 mm
Sr_{max}	16 mm (16. 9.)	7 mm (25. 10.)	6 mm (19. 11.)

Rok 2022:

Průměrná roční teplota vzduchu v Kanicích (11,1 °C) byla o 1,3 °C vyšší než v roce 2021 a druhá nejvyšší za uplynulé čtyři roky. K tomu přispěly teplejší měsíce leden, říjen a zejména květen. Naopak nízká měsíční teplota vzduchu byla zaznamenána v září a prosinci. Roční srážkový úhrn činil 493 mm a rok 2022 se stal srážkově nejméně vydatným za celou dobu přímého měření srážek v Kanicích. Pouze ve třech měsících (červenec, srpen, prosinec) byla překonána odhadovaná hodnota dlouhodobého kanického normálu (dle měření okolních stanic za období 1991–2020).

Roční chod průměrných měsíčních teplot vzduchu (nahore) a měsíčních srážkových úhrnů vyjádřených v % vůči dlouhodobému normálu 1991–2020 (dole) v Kaničích v letech 2019–2022

Pozvánka na kulturní a sportovní akce pro veřejnost v Kanicích

Podrobnosti a aktuální akce najdete nově na webu obce Kanice v sekci Události: obeckanice.eu/udalosti
Nově je možnost odebírat novinky z webu podle kategorií, které Vás zajímají, a to formou rozesílky e-mailem nebo přes mobilní aplikaci. Informace k odběru najdete zde: obeckanice.eu/odber-novinek

2023

15. 4.	Úklid okolí obce	obec Kanice, Hasiči Kanice
30. 4.	Slet čarodějnic	Hasiči Kanice
29. 4.	Dětská olympiáda	TJ Sokol Kanice
duben	Odpoledne s dětskou knihou – ukázky, objednávky, prodej	knihovna
1. 5.	Běh za sklínkou medu	M. Nežádal
20. 5.	Pohádkový les	tKanička
květen	Zastupko – setkání s teenagery	obec Kanice
24. 6.	Lázeňský letní ples	Hodový výbor
červen	Setkání jubilatů roku 2023	obec Kanice

Foto: H. Rakšány, N. Kolářová

Zapojte se do tvorby Kanických listů, je to i váš zpravodaj!

Pokud máte připomínky, návrhy, podněty, nebo rovnou hotové příspěvky do konkrétních rubrik obecního zpravodaje, neváhejte a podělte se s námi o ně. Příspěvky budou redakční radou průběžně zpracovávány do nových čísel dle tematického zaměření.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je **21. 5. 2023**.

V případě zájmu o jakoukoli formu spolupráce nás kontaktujte na redakčním e-mailu:

redakce@obeckanice.eu

Kanické listy

Zpravodaj územního samosprávného celku, vydává obec Kanice, Kanice 76, 644 01 Kanice, IČO: 00363171, evidenční číslo MK ČR E23486, ročník VI. – březen 2023.

Redakční rada:

Kristína Dostálová (šéfredaktorka), Petr Ševčík, Ivo Pernica, Kristýna Rotreklová, Blanka Kalivodová, Jan Drábek, Karel Horáček, Aneta Minaříková, Kristýna Pospíšilová, Hana Pluhařová, Petr Kolář, Karel Hynšt.

Grafická sazba: Nicol Kolářová.

Jazyková korektura: Petr Kolář.

Kontakt na redakci:

redakce@obeckanice.eu

Toto číslo vyšlo 20. 3. 2023 nákladem 400 ks.

Pro občany Kanic zdarma.

Foto: redakce a autoři článků, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost odpovídají autoři. **Redakce si vyhrazuje právo** zaslané příspěvky upravovat, případně neuveřejnit. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Veškeré materiály otištěné v Kanických listech jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Jejich další použití třetími stranami podléhá autorským právům a zákonu upravujícímu tato práva.